

കുടുംബബന്ധങ്ങൾ

കെ. മായിൻകുട്ടി സുല്യമി

കുടുംബബന്ധങ്ങളാൽ വലയം ചെയ്യപ്പെട്ടവനാണ് മനുഷ്യൻ. ആരും ഇവിടെ ആകാശത്തു നിന്ന് നൃലിൽ ഇറങ്ങിയിട്ടില്ല. മാതാപിതാക്കൾ, മക്കൾ എന്നിവരെക്കുറിച്ച് നാം വിശകലനം ചെയ്തു. പേരമക്കൾ, സഹോദരങ്ങൾ, പിതൃസഹോദരികൾ, മാതൃസഹോദരികൾ അങ്ങിനെ മേലോട്ടും താഴോട്ടുമുള്ള കുടുംബങ്ങളുടെ കണ്ണിയിൽ ഒരു തരിയാണ് ഓരോ മനുഷ്യനും. രക്തബന്ധങ്ങൾക്കു പുറമെ, വിവാഹത്തോടെ അതുവഴിയുള്ള ബന്ധങ്ങളും. ഭൂമിയിൽ ഒരു മനുഷ്യനാണ് ആദ്യം വന്നത്. ആദം(അ). ഇന്നിപ്പോൾ കോടാനുകോടി മനുഷ്യരായി.

يَأْتِيهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

“മനുഷ്യരേ, നിങ്ങളെ ഒരു ആത്മാവിൽ നിന്ന് സൃഷ്ടിക്കുകയും, അതിൽ നിന്നു തന്നെ അതിന്റെ ഇണയെയും സൃഷ്ടിക്കുകയും, അവർ ഇരുവരിൽനിന്നുമായി ധാരാളം പുരുഷന്മാരെയും, സ്ത്രീകളെയും വ്യാപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തവനായ നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിനെ നിങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുവിൻ. കുടുംബബന്ധങ്ങളെയും നിങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുക. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു നിങ്ങളെ നിരീക്ഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നവനാകുന്നു.” (നിസാഅ് 1)

അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തോടു ചേർത്താണ് കുടുംബബന്ധങ്ങളെക്കുറിച്ച് അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നത്. അവനോടും കുടുംബബന്ധങ്ങളോടും ഉള്ള ബാധ്യതകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് അവൻ നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ആലോചിക്കുകയാണെങ്കിൽ മനുഷ്യരെല്ലാം ചേർന്നാൽ ഒരു വമ്പിച്ച കുടുംബമായി മാറും. ഓരോരുത്തരുമായി നേരിട്ടു ബന്ധപ്പെടുന്ന കൊച്ചുയൂണിറ്റ് മുതൽ ബാധ്യതകൾ ആരംഭിക്കുന്നു.

വിഷയം ഗൗരവം ഉള്ളത് തന്നെയാണ്. നബി(സ) പഠിപ്പിക്കുന്നു:

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ : أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَاطِعٌ (متفق عليه)

“ജൂബൈറുബ്നു മുത്ത്ഇമിൽ നിന്ന് നിവേദനം: നബി(സ) പറയുന്നത് അദ്ദേഹം കേട്ടു. (കുടുംബബന്ധം) മുറിക്കുന്നവൻ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയില്ല.” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

മനുഷ്യർ ഇതരജീവികളെപ്പോലെയാണല്ലോ. അവൻ തന്റെ കുടുംബത്തോട് നിർണ്ണിതമായ ബാധ്യതകളുണ്ട്. അത് വിസ്മരിക്കുന്നതും അവഗണിക്കുന്നതും ഗുരുതരവും മഹാപാതകവുമാണ്. കുടുംബബന്ധം, ആദർശബന്ധം, മാനുഷികബന്ധം ഇവയെല്ലാം കൃട്ടിച്ചേർക്കുവാൻ അല്ലാഹു കൽപിച്ചതാണ്.

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
 وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾

“അല്ലാഹുവിന്റെ ഉത്തരവ് അവൻ ശക്തിയുക്തം നൽകിയതിനു ശേഷം അതിന് വിപരീതം പ്രവർത്തിക്കുകയും അല്ലാഹു കൃട്ടിച്ചേർക്കുവാൻ കൽപിച്ചതിനെ മുറിച്ച് വേർപെടുത്തുകയും ഭൂമിയിൽ കൃഷ്ടമുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരെത്ര അധർമ്മകാരികൾ. അവർ തന്നെയാകുന്നു നഷ്ടക്കാർ.” (അൽബക്വറ 27)

കുടുംബബന്ധം വിച്ഛേദിക്കുന്നവരെ അല്ലാഹു താക്കീത് ചെയ്യുന്നു:

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقْطِعُوا أَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾ وَأُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ ﴿٢٣﴾

“എന്നാൽ നിങ്ങൾ കൈകാര്യകർതൃത്വം ഏറ്റെടുക്കുകയാണെങ്കിൽ ഭൂമിയിൽ നിങ്ങൾ കൃഷ്ടമുണ്ടാക്കുകയും, നിങ്ങളുടെ കുടുംബബന്ധങ്ങൾ വെട്ടിമുറിക്കുകയും ചെയ്തേക്കുമോ? അത്തരക്കാരെയാകുന്നു അല്ലാഹു ശപിച്ചിട്ടുള്ളത്. അങ്ങനെ അവർക്ക് അവൻ ബധിരത നൽകുകയും, അവരുടെ കണ്ണുകൾക്ക് അന്ധത വരുത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.” (മുഹമ്മദ് 22, 23)

മേൽ ആയത്തുകൾ നബി(സ) ഓതിക്കൊടുത്ത ഒരു സന്ദർഭം ഇമാം മുസ്ലിം നിവേദനം ചെയ്യുന്നത് ഇപ്രകാരം കാണാം:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْخَلْقَ حَتَّى إِذَا فَرَعَ مِنْهُمْ قَامَتِ الرَّحِمُ فَقَالَتْ هَذَا مَقَامُ الْعَائِدِ مِنَ الْقَطِيعَةِ قَالَ نَعَمْ أَمَا تَرْضَيْنَ أَنْ أُصِلَ مَنْ وَصَلِكَ وَأَقْطَعَ مَنْ قَطَعَكَ قَالَتْ بَلَى قَالَ فَذَلِكَ لَكَ ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اقْرَأُوا إِنَّ شَيْئَكُمْ (فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقْطِعُوا أَرْحَامَكُمْ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا) (مسلم)

അബൂഹൂറൈറ(റ)യിൽ നിന്ന് നിവേദനം: റസൂൽ(സ) പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു പടപ്പുകളെ പടച്ചു. അതിൽ നിന്ന് വിരമിച്ചപ്പോൾ കുടുംബബന്ധം (رحم) എഴുന്നേറ്റു നിന്നു പറഞ്ഞു. ബന്ധവിച്ഛേദനത്തിൽ നിന്ന് ശരണം തേടുന്നവന്റെ നിൽപ്പാണിത്. അല്ലാഹു പറഞ്ഞു: അതെ, നിന്നോട് കുടുംബബന്ധം ചാർത്തിയവനോട് ഞാനും ബന്ധം ചാർത്തും. മുറിച്ചവനോട് ഞാനും മുറിക്കും. തൃപ്തിയായോ? കുടുംബബന്ധം പറഞ്ഞു: അതെ, അതുമതി. അല്ലാഹു പറഞ്ഞു: എങ്കിൽ ആ സ്ഥാനം നിനക്കുള്ളതാണ്. എന്നിട്ട് പ്രവാചകൻ പറഞ്ഞു:

നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ഈ ആയത്ത് ഓതുക. സൂറ: മുഹമ്മദ് 22 മുതൽ 24 വരെ പാരായണം ചെയ്യൂ.” (മുസ്‌ലിം) ബുഖാരിയിലും സമാനമായ നിവേദനം കാണാം.

മാതാപിതാക്കളെ വ്യഭസദനങ്ങളിൽ കൊണ്ടിടുകയും അവരെ തിരിഞ്ഞുനോക്കാതിരിക്കുകയും, മക്കളെ ഊട്ടിയിലും പട്ടികളെ വീട്ടിലും കൂടിയിരുത്തുന്നവരും, സഹോദരി സഹോദരങ്ങളെ അവഗണിച്ചു അലോഗ്യത്തിൽ കഴിയുന്നവരും കാര്യങ്ങളുടെ ഗൗരവം മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നവെങ്കിൽ! നാട്ടിൽ ആളുകൾ പറയാറുണ്ട്. അഞ്ചും അഞ്ചും കൂടിയാൽ മാത്രമെ പത്താവുകയുള്ളൂ. എട്ടും രണ്ടും, ഏഴും മൂന്നും, ഒമ്പതും ഒന്നും കൂടിയാൽ പത്താവുകയില്ലത്രെ. സമ്പത്തുള്ളവനും ഇല്ലാത്തവനും തമ്മിൽ ചേരുകയില്ലെന്നാണ് പറയപ്പെടുന്നത്. ഇത് പീശാചിന്റെ കണ്ടുപിടുത്തമാണ്.

പലരും ഒന്നാതരം സലഫികളും ഏകദൈവവിശ്വാസികളുമാണ്. അതേസമയം കുടുംബരംഗത്ത് പരസ്പരം പാര. ചിണക്കവും വിദ്വേഷവും. കൂട്ടിക്കുറുപ്പ് തന്നെ. ആര് പറഞ്ഞാലും വകവെക്കില്ല. ഞാൻ മുഹമ്മദ് റിദാത്ത് എന്ന ഭാവവും. പക്ഷേ, പെരുമാറ്റ ദോഷം. കരിമ്പിന് കമ്പ് കേട്. നബി(സ) കാർമ്മിപ്പിക്കുന്നു:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ تَفْتَحُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْإِثْنَيْنِ وَيَوْمَ الْخَمِيسِ فَيَعْفَرُ لِكُلِّ عَبْدٍ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا إِلَّا رَجُلًا كَانَتْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَخِيهِ شَحَاءٌ فَيَقَالُ أَنْظِرُوا هَذِينَ حَتَّى يَصْطَلِحَ أَنْظِرُوا هَذِينَ حَتَّى يَصْطَلِحَ (مسلم)

അബൂഹൂറൈറ(റ) നിവേദനം: നബി(സ) പറഞ്ഞു: തികളാഴ്ചയും വ്യാഴാഴ്ചയും സ്വർഗ്ഗ കവാടങ്ങൾ തുറക്കപ്പെടും. അങ്ങിനെ അല്ലാഹുവിൽ പക് ചേർക്കാത്ത എല്ലാ അടിമക്കും പൊറുത്ത് കൊടുക്കും. തനിക്കും തന്റെ സഹോദരനുമിടയിൽ പകയും വിദ്വേഷവും പുലർത്തുന്നവനൊഴികെ. അവരുടെ കാര്യത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പറയപ്പെടും. അവർ രണ്ട് പേരും പരസ്പരം രഞ്ജിപ്പിലെത്തുന്നതുവരെ അവരുടെ കാര്യം ചിന്തിച്ചുവെക്കുക. അവർ രണ്ട് പേരും രഞ്ജിപ്പിലെത്തുന്നതുവരെ അവരുടെ കാര്യം മാറ്റിവെക്കുക. (വീണ്ടും അങ്ങിനെ പറയപ്പെടുന്നു).” (മുസ്‌ലിം)

ഇമാം അഹ്മദ് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന ഒരു ഹദീസിൽ ഇപ്രകാരം കാണാം: “മനുഷ്യരുടെ കർമ്മങ്ങൾ എല്ലാ വെള്ളിയാഴ്ച രാവുകളിലും - വ്യാഴാഴ്ച - (അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ) പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെടും. കുടുംബബന്ധം മുറിച്ചവന്റെ ഒരു കർമ്മവും സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയില്ല.” ആദർശപരമായ യോജിപ്പില്ലെങ്കിലും ബന്ധം സ്ഥാപിക്കണം. “മാതാപിതാക്കൾ നിഷേധിക്കളാണെങ്കിലും - ഇഹലോകത്ത് അവരോട് നല്ല നിലയിൽ സഹവസിക്കണമെന്ന്.” (ലുഖ്മാൻ 15) വിശുദ്ധഖുർആൻ പഠിപ്പിക്കുന്നു. എന്നാൽ ആദർശത്തിൽ വിട്ടുവീഴ്ചയില്ല. നബി(സ) പ്രബോധനത്തിന്റെ പ്രാരംഭഘട്ടത്തിൽ തന്നെ, തൗഹീദും രിസാലത്തും ആചിരത്തും പറയുന്നതിന്റെ തുടർച്ചയായി കുടുംബബന്ധം ചേർക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത ഉണർത്തിയിരുന്നു.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ إِنَّ الرَّحِمَ شَجْنَةٌ مِنَ الرَّحْمَنِ ، فَقَالَ اللَّهُ مَنْ صَلَّى وَصَلَّتْهُ، وَمَنْ قَطَعَكَ قَطَعْتَهُ (البخاري)

“അബൂഹൂറൈറ(റ) നിവേദനം: നബി(സ) പറഞ്ഞു: കുടുംബബന്ധം കാര്യബന്ധമായ അല്ലാഹുവുമായി ദൃഢബന്ധമുള്ളതാണ്. അതിനാൽ (അല്ലാഹു) കുടുംബബന്ധത്തോട്

പറഞ്ഞു. നിന്നോട് ബന്ധം പുലർത്തിയവനോട് ഞാനും ബന്ധം പുലർത്തും. നിന്നോട് ബന്ധം വിച്ഛേദിച്ചവനോട് ഞാനും ബന്ധം വിച്ഛേദിക്കും” (ബുഖാരി) അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിയും കാര്യങ്ങളുമാണ് പ്രാധാന്യം. കുടുംബബന്ധം ചേർക്കുന്നവർക്കത് ലഭിക്കും.

സ്നേഹവും സഹകരണവും കാര്യങ്ങളും സഹവർത്തിത്വവും കൈമാറാൻ ഓരോരുത്തരും തന്റെ വംശപരമ്പര പഠിക്കുവാൻ തിരുമേനി(സ) കാർമ്മിപ്പിക്കുന്നു.

تَعْلَمُوا مِنْ أُنْسَابِكُمْ مَا تَصِلُونَ بِهِ أَرْحَامَكُمْ فَإِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ مَحَبَّةٌ فِي الْأَهْلِ مَثْرَاءٌ فِي الْمَالِ مَنَسَاءٌ فِي الْأَثَرِ (الترمذي)
“നിങ്ങൾ രക്തബന്ധം നിലനിർത്താൻ സഹായകമാകുന്നത്ര കുടുംബ പരമ്പര മനസ്സിലാക്കി വെക്കണം. കുടുംബബന്ധം പുലർത്താൻ ഉറവർക്കിടയിൽ സ്നേഹത്തിനും സാമ്പത്തികമായ വർദ്ധനവിനും അനേകകാലം അനുസ്മരിക്കപ്പെടാനും (ദീർഘായുസിനും) സഹായകമാണ്.” (തൂർമുദി)

അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നുള്ള ബറക്കത്തും കുടുംബബന്ധം ചാർത്തുന്നതിലൂടെ കൈവരിക്കാം. ഇഹപരസൗഭാഗ്യത്തിനു സംവിധാനിച്ച സരണിയിൽ കുടുംബക്കാര്യം ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُبْسَطَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ أَوْ يُنْسَأَ فِي أَثَرِهِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ (البخاري)

“അനസ്(റ) നിവേദനം: നബി(സ) പറയുന്നത് അദ്ദേഹം കേട്ടു. വല്ലവനും ജീവിത വിഭവസമൃദ്ധിയും ദീർഘായുസ്സും ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവർ കുടുംബബന്ധം പുലർത്തട്ടെ.” (ബുഖാരി)

ബന്ധങ്ങൾ കൊണ്ടാണ് ജീവിതം നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അത് തകർക്കുമ്പോൾ ആയുസ്സിനെയും ആരോഗ്യത്തെയും ഐശ്വര്യത്തെയും ഇല്ലാതാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അല്ലാഹുവിന്റെ കോപത്തിന് വിധേയമാവുകയും ചെയ്യും.

മനുഷ്യന്റെ ശത്രുവായ പിശാച് കുടുംബബന്ധങ്ങൾ തകർക്കുവാൻ പ്ലാനും പരിപാടിയുമായി നടക്കുകയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കണം. പിശാചിനെ തോൽപ്പിക്കുന്നിടത്താണ് നമ്മുടെ വിജയം.

عَنْ جَابِرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ إِبْلِيسَ يَضَعُ عَرْسَهُ عَلَى الْمَاءِ ثُمَّ يَبْعَثُ سَرَايَاهُ فَأَدْنَاهُمْ مِنْهُ مَنْرَلَةً أَعْظَمُهُمْ فِتْنَةً يَجِيءُ أَحَدَهُمْ فَيَقُولُ فَعَلْتُ كَذَا وَكَذَا فَيَقُولُ مَا صَنَعْتَ شَيْئًا قَالَ ثُمَّ يَجِيءُ أَحَدُهُمْ فَيَقُولُ مَا تَرَكْتُهُ حَتَّى فَرَّقْتُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَمْرَاتِهِ قَالَ فَيُذَيِّبُهُ مِنْهُ وَيَقُولُ نَعَمْ أَنْتَ (مسلم)

ജാബിറി(റ)ൽ നിന്ന് നിവേദനം: നബി(സ) പറഞ്ഞു: ഇബ്ലീസ് തന്റെ സിംഹാസനം വെള്ളത്തിനു മീതെ സ്ഥാപിക്കും. എന്നിട്ട് തന്റെ സൈന്യങ്ങളെ അയക്കും. ഏറ്റവും കൂടുതൽ വിനാശം വിതക്കുന്നവനായിരിക്കും അവനോട് ഏറ്റവും കൂടുതൽ അടുത്തസ്ഥാനമുള്ളവൻ. താൻ ഇതു ചെയ്തു, അത് ചെയ്തു എന്ന് പിശാചുക്കളിൽ ഒരുത്തൻ വന്നു പറയും. ഇബ്ലീസ് പറയും. നീ ഒന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. തുടർന്ന് മറ്റൊരുത്തൻ വന്ന് റിപ്പോർട്ട് നൽകും. ഇന്നവനെയും ഭാര്യയെയും തമ്മിൽ ഭിന്നിപ്പിച്ചു വേർപ്പെടുത്തുന്നതുവരെ ഞാൻ വിടാതെ കൂട്ടി. ഇബ്ലീസ് അവനെ അടുപ്പിക്കും. നീ ചെയ്തത് മഹത്തരം തന്നെ.” (മുസ്ലിം)
“ഇബ്ലീസ് അവനെ ആശ്ലേഷിക്കും എന്നും കാണാം.”

കഞ്ഞിയിൽ ഉപ്പില്ലാത്തതും കറിയിൽ മുടി കണ്ടും കുടുംബങ്ങൾ തകരുന്ന കഥകൾ ഉണ്ട്. വിവാഹമോചനക്കേസുകളുടെ എണ്ണം കൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. വീടുകളിൽ സൗകര്യങ്ങളുടെ മുന്നിൽ വീർപ്പുമുട്ടി കഴിയുന്നവർ അനേകായിരങ്ങളാണ്. ഒളിച്ചോട്ടത്തിലൂടെയും ആത്മഹത്യയിലൂടെയും പരിഹാരം തേടുന്നവരും അനവധിയാണ്!! മദ്യത്തിലും ലഹരിയിലും അഭയം തേടുന്നവരും കാണാം. മാതാപിതാക്കളെ കൊലപ്പെടുത്തി ലഹരിവസ്തുക്കൾ വാങ്ങാനുള്ള പണം കണ്ടെത്തിയ ചെറുപ്പക്കാരൻ അഭയം തേടി ഏർവാടിയിലെത്തിയ കഥ ഒരു പക്ഷെ നിങ്ങൾ വായിച്ചിരിക്കും. സ്വന്തം തർക്കത്തിന്റെ പേരിൽ കുടുംബങ്ങൾ കോടതി കയറി ഉള്ളത് മുഴുവൻ തുലയ്ക്കുന്ന വാശിയും വീറും സഹോദരി സഹോദരങ്ങൾക്കിടയിൽ വ്യാപകമാണ്. ഉറ്റവരും ഉടയവരുമായവർ എന്നിക്ക് അവന്റെ അല്ലെങ്കിൽ അവളുടെ മയ്യിത്തിന്റെ മുഖവും കൂടി കാണേണ്ട എന്ന വാശിയിൽ അകലുന്നു. നിശ്ചയത്തിനു വിളിക്കാത്തതിനു കല്യാണം വർജ്ജിക്കുന്നു. പോരാട്ടം തലമുറകളിലേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കുന്നവരും ഉണ്ട്. ജ്യേഷ്ഠാനുജൻമാർ തമ്മിൽ വടംവലി. പിതാവിനെ കൊല്ലുന്ന മകൻ. മകനെ വേട്ടയാടുന്ന പിതാവ്. ഇങ്ങിനെ ന്യൂ തരം ശിഥില ബന്ധങ്ങൾ. ഇതുമായി പരലോകത്ത് ചെന്നാൽ!!?

അരക്കുറുമ്പിന് മുഴുക്കുറുമ്പ് വാശി പിടിക്കുകയും, തമ്മിൽ തമ്മിൽ പാരയും. പരസ്പരം പരാജയം കാണാൻ കാത്ത് നിൽക്കുന്നു. ഇങ്ങോട്ട് മോശമായി പെരുമാറിയാലും, ഉപദ്രവിച്ചാലും അങ്ങോട്ട് ഉപകാരം ചെയ്യാനും, സലാം പറയാനും, ബന്ധം ചേർക്കാനും, ചിരിച്ച് കൊണ്ട് അഭിമുഖീകരിക്കാനും, നല്ലത് പറയാനും, മാപ്പ് നൽകാനും, സഹകരിക്കാനും സാധിക്കണം. പിണക്കമല്ല ഇണക്കമാണ് വേണ്ടത്. അകൽച്ചയല്ല അനൂരണ്ജനമാണ് മരുന്ന്. വൈരാഗ്യത്തെ സ്നേഹം കൊണ്ട് പുരട്ടണം. തിൻമയെ നൻമ കൊണ്ട് നേരിടണം. സത്യവിശ്വാസത്തിന്റെ സൽഫലങ്ങളാണതൊക്കെ. മിണ്ടിയവനോട് മിണ്ടാനും ചിരിച്ചവനോട് ചിരിക്കാനും ലോഗിക്കാരനോട് ലോഗ്യം കൂടാനും കൂട്ടത്തിൽ പാടാനും വെള്ളത്തിൽ പൂട്ടാനും ആർക്കും കഴിയും. അതൊരു വലിയ കോളല്ല. പകരത്തിനു പകരമല്ല. മുറിഞ്ഞ ബന്ധം പുനഃസ്ഥാപിക്കാൻ കഴിയണം. അപ്പോൾ ഭഗ്യാക്കിനെതിരെ നീന്തേണ്ടി വരും.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَيْسَ الْوَاصِلُ بِالْمُكَافِئِ وَلَكِنَّ الْوَاصِلَ الَّذِي إِذَا انْقَطَعَتْ رَحْمَتُهُ وَصَلَّهَا (البخاري)

“അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അംറിൽ നിന്ന് നിവേദനം: റസൂൽ(സ) പറഞ്ഞു: പകരത്തിനു പകരം ബന്ധം പുലർത്തുന്നവനല്ല കുടുംബബന്ധം പുലർത്തുന്നവൻ. മുറിഞ്ഞുപോയ ബന്ധം പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നവനാണ് കുടുംബബന്ധം ചേർത്തുവന്നവൻ.” (ബുഖാരി)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا قَالَ يَا رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ لِي قَرَابَةً أَصِلُهُمْ وَيَطْعُونِي وَأَحْسِنُ إِلَيْهِمْ وَيُسَيِّئُونَ إِلَيَّ وَأَحْلُمُ عَنْهُمْ وَيَجْهَلُونَ عَلَيَّ فَقَالَ لَئِنْ كُنْتَ كَمَا قُلْتَ فَكَأَنَّمَا تُسْفِهُمُ الْمَلَّ وَلَا يَزَالُ مَعَكَ مِنَ اللهِ ظَهِيرٌ عَلَيْهِمْ مَا دُمْتَ عَلَى ذَلِكَ (مسلم)

“അബൂഹുറൈറ(റ)യിൽ നിന്ന് നിവേദനം: ഒരാൾ നബി(സ)യോട് പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലേ, എനിക്ക് ചില ബന്ധുക്കളുണ്ട്. ഞാനവരുമായി കുടുംബബന്ധം ചേർക്കുന്നു. പക്ഷേ, അവർ ബന്ധം വിച്ഛേദിക്കുന്നു. ഞാൻ അവരോട് നന്നായി വർത്തിക്കുന്നു. എന്നോടവർ മോശമായി പെരുമാറുന്നു. ഞാനവർക്ക് വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ അവരെന്നോട് അവിവേകം കാണിക്കുന്നു. നബി(സ) പറഞ്ഞു: സംഗതി താകൾ പറഞ്ഞതുപോലെയാണെങ്കിൽ താകളവരെ ചുടുവെണ്ണിർ തീറ്റിക്കുന്നതു പോലെയാണ്.

(അവരുടെ കാര്യം കഷ്ടം, താകൾക്ക് രക്ഷ) താകൾ ആ നിലപാടിലായിരിക്കുന്ന കാലത്തോളം അവർക്കെതിരെ അല്ലാഹുവിൽ നിന്നുള്ള ഒരു സഹായി താകൾക്കുണ്ടായിരിക്കും.” (മുസ്‌ലിം)

ഇങ്ങോട്ട് മോശമായി പെരുമാറുന്നു, സലാം മടക്കുന്നില്ല, അവഗണിക്കുന്നു എന്നതൊന്നും അങ്ങോട്ട് മോശമായി പെരുമാറാൻ കാരണമാകുന്നില്ല. ഞാൻ അവനെപ്പോലെയാക്കിയിട്ടുമാ എന്ന നിശ്ചയദാർഢ്യം ഉണ്ടായിരിക്കണം. മാത്രവുമല്ല, അത്തരക്കാരുടെ നല്ല സമീപനം സ്വീകരിക്കുമ്പോൾ അല്ലാഹുവിന്റെ കാവലുണ്ടാവും.

ബന്ധം പുലർത്തേണ്ടത് എങ്ങിനെയാണ്? വിപത്തുകളിൽ സഹായിക്കുക, സമാശ്വാസം നൽകുക, വിഷമങ്ങൾ ലഘൂകരിച്ചു കൊടുക്കുക, സ്നേഹം, കാരൂണ്യം, സഹായമനസ്കത, ഇടയ്ക്കിടെ സന്ദർശനം, ആതിഥ്യം നൽകുക, ഫോൺ ബന്ധം, കത്തിടപാടുകൾ, രോഗസന്ദർശനം തുടങ്ങിയവയെല്ലാം ബന്ധസ്ഥാപനത്തിന്റെ മാർഗ്ഗങ്ങളാണ്. ആളുകൾ നല്ലതു ചെയ്താൽ ഞങ്ങളും നല്ലതു ചെയ്യും, ആളുകൾ അനീതി കാട്ടിയാൽ ഞങ്ങളും അനീതി കാട്ടും എന്നിങ്ങനെ പറയുന്ന ‘കൃടെക്കൂടി’കളാകരുത്. നിങ്ങൾക്കൊരു നിശ്ചയദാർഢ്യം വേണം. ആളുകൾ നല്ലത് ചെയ്യുമ്പോൾ നല്ലത് ചെയ്യാനും അവർ തെറ്റു പ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ ക്രമം തെറ്റാതിരിക്കുവാനും മനസ്സിനെ പാകപ്പെടുത്തിയെടുക്കണം. ബന്ധങ്ങളുടെയും കടപ്പാടുകളുടെയും സ്ഥാനനിർണ്ണയം നബി(സ) നടത്തുന്നുണ്ട്. അല്ലാഹുവും അവന്റെ റസൂലും കഴിഞ്ഞാൽ ഓരോരുത്തർക്കും അവനവന്റെ മാതാപിതാക്കളോടാണ് കൂടുതൽ ബാധ്യതയുള്ളത്. മാതാവിന്റെ മഹിമയെക്കുറിച്ച് മുബ് വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റൊരു നബിവചനം കാണാം:

عَنْ طَارِقِ الْمُحَارِبِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ قَدِمْنَا الْمَدِينَةَ فَإِذَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَائِمٌ عَلَى الْمِنْبَرِ يَخُطُبُ النَّاسَ وَهُوَ يَقُولُ يَدُ الْمُعْطِيِّ الْعُلْيَا وَأَبْدَأُ بِمَنْ تَعُولُ أُمَّكَ وَأَبَاكَ وَأَخَاكَ ثُمَّ أَدْنَاكَ أَدْنَاكَ (النسائي)
 “ത്വരിക്യ് അൽ മുഹാരിബി പറയുന്നു. ഞങ്ങൾ മദീനയിൽ വന്നു. അപ്പോൾ നബി(സ) മിമ്പറിൽ നിന്നു കൊണ്ട് ഇനങ്ങളോട് പ്രസംഗിക്കുകയാണ്. തിരുമേനി(സ) പറയുകയാണ്. കൊടുക്കുന്നവന്റെ കൈ ഏറ്റവും മുകളിലാണ്. നീ ജീവിതമാർഗ്ഗം നേടിക്കൊടുക്കുന്നവരിലൂടെ തുടങ്ങുക. അതായത് നിന്റെ ഉമ്മ, നിന്റെ ഉപ്പ, നിന്റെ സഹോദരി, നിന്റെ സഹോദരൻ, പിന്നെ നിന്നോട് അടുത്തവൻ, പിന്നെ തൊട്ടടുത്തവൻ,....” (നസാഇ)

അവിടുന്ന് അരുളുന്നു:

الصَّدَقَةُ عَلَى الْمِسْكِينِ صَدَقَةٌ وَهِيَ عَلَى ذِي الرَّجْمِ اثْنَانِ صَدَقَةٌ وَصَلَةٌ .

“ദരിദ്രന് ദാനം ചെയ്യുമ്പോൾ അതൊരു ദാനമാണ്. എന്നാൽ രക്തബന്ധമുള്ള ആർക്കെങ്കിലുമാണ് അത് നൽകുന്നതെങ്കിലോ അത് ദാനവും കൂടുംബബന്ധം പുലർത്തലും രണ്ടും കൂടിയായിരിക്കും” (അഹ്മദ്, തുർമുദി, നസാഇ, ഇബ്നുമാജ: ദാരിമി)

കൂടുംബത്തിന് അവരുടെ അവകാശം വകവെച്ചു കൊടുക്കുവാൻ അല്ലാഹു കൽപിക്കുന്നു:

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايِ ذِي الْقُرْبَىٰ

“തിർച്ചയായും അല്ലാഹു കൽപിക്കുന്നത് നീതി പാലിക്കുവാനും നന്മ ചെയ്യുവാനും കൂടുംബബന്ധമുള്ളവർക്ക് (സഹായം) നൽകുവാനുമാണ്.” (നഹ് 90)

അതേ സമയം, കുടുംബസന്ദേഹം അതിക്രമത്തിനും, അനീതിക്കും അഴിമതിക്കും, തിന്മക്കും, കുന്തം ചെരിച്ചിടാനും കാരണമാവരുത്. പലപ്പോഴും വിഷയം, ഒന്നുകിൽ ഗുരുക്കളുടെ നെഞ്ചത്ത് അല്ലെങ്കിൽ കളരിക്ക് പുറത്ത് എന്നതു പോലെയാണ്. മദ്ധ്യമനിലപാടിന് സാധിക്കണം. ഒന്നും നീതിക്ക് തടസ്സമാവരുത്.

നബി(സ)യുടെ ചരിത്രത്തിൽ നിന്ന് ഒന്ന് രണ്ട് സംഭവങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം. ഖുറൈശ് വിഭാഗത്തിൽ പെട്ട ഫാത്മിമ എന്ന പേരിലുള്ള ഒരു സ്ത്രീ മോഷ്ടിച്ചു. ആ സ്ത്രീയുടെ കൈ മുറിക്കുന്നത് പ്രമുഖർക്ക് ഇഷ്ടക്കുറവാണ്. തറവാടിന് കുറച്ചിലാണ്. അവർ ഉസാമത്ത്ബ്നു സൈദിനെ കണ്ട് തങ്ങളുടെ കുടുംബക്കാരിക്ക് വേണ്ടി നബി(സ)യോട് ശുപാർശ പറയുവാൻ ഏർപ്പാടാക്കി. അത് നബി(സ)ക്ക് ഇഷ്ടമായില്ല. അവിടുന്ന് ജനങ്ങളെ അഭിസംബോധന ചെയ്തു. പ്രമുഖർ മോഷ്ടിച്ചാൽ ശിക്ഷിക്കാതെ വിടുതൽ കൊടുക്കുകയും ദുർബ്ബലരാണെങ്കിൽ ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പതിവ് കൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ മുൻഗാമികൾ നശിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്റെ ആത്മാവ് ആരുടെ കയ്യിലാണോ, അവൻ സത്യം, മുഹമ്മദിന്റെ മകൾ ഫാത്മിമയാണ് മോഷ്ടിക്കുന്നതെങ്കിൽ അവളുടെ കൈ ഞാൻ മുറിക്കുക തന്നെ ചെയ്യും.

മറ്റൊരു സംഭവം. ഒരിക്കൽ ഫാത്മിമ(റ) ആഇശ(റ)യുടെ വീട്ടിൽ വന്നു. ആസുകല്ല് പിടിച്ച് കയ്യിൽ തഴമ്പ് വന്നിട്ടുണ്ട്. നബി(സ)യുടെ കയ്യിൽ ചില ബന്ധനസ്ഥരുണ്ട്. വേലക്കായി ഒരാളെ കിട്ടിയിരുന്നവെങ്കിൽ. എളാമ ആയിശ(റ)യോട് മകൾ സങ്കടപ്പെട്ടു. നബി(സ) വന്നപ്പോൾ അവർ മകൾ വന്ന വിവരവും ആവശ്യങ്ങളും അറിയിച്ചു. ഉടനെതന്നെ നബി(സ) മകളുടെ വീട്ടിൽ എത്തി. അവർ ഉറങ്ങാൻ കിടന്നിരുന്നു. നബി(സ)യെ കണ്ടു അവർ എഴുന്നേൽക്കാൻ ഭാവിച്ചു. അവരെ അവിടെത്തന്നെ ഇരുത്തി മകളുടെയും ഇമാതാവിന്റെയും ഇടയിൽ ഇരുന്നു. നബി(സ) സംസാരിച്ചു തുടങ്ങി. “മകൾ വന്ന കാര്യത്തെപ്പറ്റി പറഞ്ഞു. നിങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെട്ടതിനെക്കാൾ നല്ല കാര്യം ഞാൻ പറയാം. അല്ലാഹു അക്ബർ, സുബ്ഹാനല്ലാഹ്, അൽഹംദുലില്ലാ - പോലെയുള്ള ദിക്റുകൾ കിടക്കാൻ നേരം 33 പ്രാവശ്യം ചൊല്ലുക. വേലക്കാരെക്കാൾ അതാണ് ഉത്തമം.” നീതിയുടെയും സത്യത്തിന്റെയും മുന്തിരി ബന്ധങ്ങൾക്കും, കുടുംബങ്ങൾക്കും സ്ഥാനമില്ല. കുന്തം ചെരിക്കലില്ല.